

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI KÖZGYŰLÉS ELNÖKE RÉSZÉRE

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Általános Iskola és Kollégium

Pedagógiai programjáról

Készítette:

Balázs Tünde

Lakcím:

4031 Debrecen, Kishegyesi u. 46. X. 73.

Telefon:

52/421-120 06-30-987-06-59

Szakértői igazolvány száma:

001135-02

2011. június 06.

I. Előzmények

A 2010-es LXXI. törvény módosította a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényt. Az ebben foglaltak értelmében a közoktatási intézményeknek lehetőségük és kötelezettségük van pedagógiai programjuk megváltoztatására.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Általános Iskola és Kollégium pedagógiai programjában történt változásokat a 1993. évi LXXIX. törvény 44.§-a alapján véleményeztetni szükséges.

Jelen szakértői vélemény célja:

- hogy a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Általános Iskola és Kollégium Pedagógiai programját a törvényi szabályozással összevesse,
- megállapítsa, Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Általános Iskola és Kollégium Pedagógiai programja tartalmában megfelel-e a törvényi előírásoknak

II. A pedagógiai program bírálatának jogszabályi háttere

(Közoktatási törvény /Kt./ 48.§)

1. Az iskola nevelési programja

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai (a képzés szakaszai Kt. 8.§ (3), eszközei, eljárásai

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok /Kt. 2.§ (4) a, b, c 19.§ (7)

1.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok /Kt. 2.§ (4) b, 14.§ (2) e, 19.§ (7) e, 30.§ (7-8), 35.§ (3)/

1.4 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek /Kt. 48.§ (1) a, 30.§ (8)/. Figyelembe kell venni a Kt. 30.§ (7), 35.§ (3,9), 52.§ (7, 11 c) 129.§ (10), 120.§ (1) pontjait/.

1.5 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység /Kt. 48.§ (1) a, 49.§ (2) c. Figyelembe kell venni a Kt.19.§ (7) b, 10.§ (3), 52.§ (2. 7. 11.) pontjait./

1.6 A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok /Kt. 48.§ (1) a, 49.§ (2) g/

1.7 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program /Kt. 48.§ (1) a. Figyelembe kell venni a Kt. 19.§ (7) b, 10.§ (3), 71.§ (4), 52.§ (7, 11 c.) pontjait./

1.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek /Kt. 48.§ (1) a, 49.§ (2) e. Figyelembe kell venni a Kt. 19.§ (7) d, 117.§ (4), 124.§. (21) a, 114.§ (1-4), 121.§ (1) pontjait.

1.9 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök-és felszerelések jegyzéke /Kt. 48.§ (1) a, 47.§ g, 49.§ (2) k. Figyelembe kell venni a 11/1994 (VI.8) MKM rendelet 7. számú mellékletet.

1.10 A szülő, tanuló, iskolai es kollégiumi pedagógus együttműködésének formai, továbbfejlesztésének lehetőségei /Kt. 2.§ (4). Figyelembe kell venni a Kt. 14.§ (2) a,d,e 32.§ (4) pontjait.

1.11 Az iskola kapcsolatrendszere

1.12 Az iskola egészségnevelési programja /Kt. 48.§ (2-3)/

1.13 Az iskola környezeti nevelési programja /Kt. 48.§ (3)/

1.14 Az iskola oktatási kínálata

1.14.1 Általános képzések

1.14.2 Emelt szintű képzések

1.15 Az iskola működése

- 1.15.1 Tanórai foglalkozások (osztályok, csoportok, csoportbontások)
- 1.15.2 Tanórán kívüli foglalkozások (napközis foglalkozások, tanulószobai foglalkozások, korrepetálások, diákkorok, énekkar stb.)
- 1.15.3 Tömegsport, iskolai sportkör
- 1.15.4 Tanulmányi kirándulások, erdei iskola /Kt. 114.§ (4)/
- 1.15.5 A tanítás munkarendje

2. A helyi tanterv /Kt. 48.§ (1) b/

- 2.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak
  - 2.1.1 A kötelező és választható tanórai foglalkozások óraszámái
  - 2.1.2 Az előírt tananyag
  - 2.1.3 A tananyag követelményei
  - 2.1.4 Az alkalmazott tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei
- 2.2 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei
- 2.3 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái
  - 2.3.1 A tanulói értékelés formái
  - 2.3.2 A magatartás és szorgalom minősítése, es annak követelményei es formái /Kt. 70.§ (2-3)/
  - 2.3.3 Az egyes tantárgyi modulok értékelése, minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez
- 2.4 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek
  - 2.5.1 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje... /Kt. 48,§ (4)/
  - 2.5.2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei es korlátai

3. Kollégiumi program /Kt. 49. §/

- 3.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, célkitűzései
- 3.2. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei
- 3.3. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkózását, pályaválasztását, életkezdését elősegítő tevékenységek elvei
- 3.4. A hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervei
- 3.5. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, művelődési és sport tevékenységek szervezésének elvei
- 3.6. Gyermekek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek
- 3.7. Kollégiumi hagyományok
- 3.8. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái
- 3.9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök, felszerelések jegyzéke

III. Elemzés

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat által fenntartott többcélú intézmény két intézményegységre, a Györffy István Kollégiumra és a Dr. Kettesy Aladár Általános Iskolára tagolódik. Az összetett szervezeti forma, eltérő struktúra és feladatrendszer mellett a két telephelyen való működés nehezíti az egységes szervezeti és tartalmi rendszer kialakítását.

Pedagógiai program elemzése

Az intézményi Pedagógia programot 2011-ben alkotta meg az iskola, kollégium. Az egységes szerkezetű program fő fejezetei tartalmazzák mindazokat a területeket, melyeket a Köznevelési törvény 48. §-a kötelezően előír a többcélú intézményi programok vonatkozásában.

A pedagógiai program jól szerkesztett, logikusan tagolt, az intézmény összetettségéből eredően terjedelmes, minden intézményegységre kidolgozott. Az egyszerűbb használatot elősegítené egy átlátható, minden fejezetre kiterjedő tartalomjegyzék, mely megkönnyítené a program alapos megismerését az iskolát használók számára.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Általános Iskola és Kollégium olyan célokat, feladatokat határoz meg, melyek messzemenően figyelembe veszik a tanulók érdekeit. Olyan alapértékeket preferál, amelyek a sajátos arculatú intézmény értékei is egyben. A személyiség és közösségfejlesztés kölcsönhatásban való gyakorlati megvalósítását a nevelési program tartalmazza. A személyiségfejlesztés során a nevelési területek összhangjára, a közösségfejlesztés során a makro- és mikroközösségek fejlesztésére egyaránt figyeltek a programírók. Részletesen kidolgozták a tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek. A beilleszkedési, magatartási nehézségeket nyíltan kezelik, a problémafeltárás, problémakezelés módszereit bemutatják, ok-okozati összefüggések megjelölésével, fejlesztő diagnózis felállításával.

A nevelési programban szétválnak a különböző korosztályra, különböző képességekkel rendelkező tanulókra vonatkozó elvárások.

A kollégiumi életre vonatkozó 46/2001. OM rendeletben foglalt programterv részletesen kidolgozott. Elhivatott gondolkodást és szemléletet tükröz a kollégiumi élet szervezésére vonatkozó cél és feladatrendszer. A program írói átgondolták a kollégium társadalmi életre vonatkozó, Hajdú-Bihar megyében és Debrecen városban betöltött szerepét. A kollégiumi program tartalmazza mindazokat a témaköröket és a hozzájuk kapcsolt óraszámokat, melyeket a rendelet előír. Az intézmény minőségirányítási programja a kollégiumi nevelés eredményességét foglalja rendszerbe.

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve lehetőséget és támaszt biztosít a csoportfoglalkozások szervezéséhez, azok tartalmának meghatározásához.

A Dr. Kettesy Aladár Általános Iskolai intézményegységre vonatkozó alapelvek kiemelik a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó kiegészítő szolgáltatásokat, a látássérülésből adódó hátrányok leküzdését, az esélyegyenlőség közelítését. Részletesen foglalkozik a megfelelő eszközrendszer biztosításával.

A helyi tanterv általánosan tartalmazza a köznevelési törvény 48. § (1) b. pontjának megfelelő elvárásokat.

Tartalmazza az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakat, azok követelményrendszerét, a kötelező és választható foglalkozásokat, azok óraszámát. Minden tanított tantárgyban megjelennek azok a sajátosságok, módszerek, eszközök, követelmények, melyeket a látássérült tanulók oktatásában, nevelésében figyelembe kell venni.

Az intézmény tevékenységrendszeréből kikerült a nem szakrendszerű oktatás, melyet a köznevelési törvény 2010-es módosítása tett lehetővé. A Kt. 70.§ (3) lehetőséget ad az intézmény értékelési rendszerének pedagógiai programban való szabályozására. Az iskola sajátos értékelési rendszerében megtartotta a tanulók 1-3. évfolyamon való automatikus továbbhaladását, melytől csak bizonyos esetekben térnek el: ha a tanulmányi követelményeknek a tanuló mulasztása miatt nem tud eleget tenni, vagy ha a szülő kéri az évfolyamismétlést. A tanulók értékelésében élnek a szóveges értékelés lehetőségével. A pedagógiai program évfolyamokra és tantárgyakra lebontva tartalmazza az értékelés (szóveges és numerikus) módját.

Az óratervek követik a jogszabályi előírásokat. A dokumentum tartalmazza a megvalósításhoz szükséges eszközjegyzéket.

IV. Összegzés

Az egységes program tartalma megfelel a 1993. évi LXXIX. közoktatási törvényben foglaltaknak.

Szakmai szempontból igényes, alapos, a többcélú intézmény működését egzaktan szabályozó dokumentum. Tartalmát tekintve összhangban van az iskolai, kollégiumi nevelést szabályozó központi dokumentumokkal.

Törvényességi szempontból kifogástalan.

Mindezek alapján a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Általános Iskola és Kollégium Pedagógiai programját jóváhagyásra javaslom a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlésnek.

Debrecen, 2011. június 6.

Balázs Tünde